

Eskulap

PISMO UCZNIÓW I SŁUCHACZY

SZKOŁY POLICEALNEJ MEDYCZNEGO STUDIUM ZAWODOWEGO

im. St. Liebharta w Lublinie

wrzesień – październik 2018

J. Stanisławski: Ule

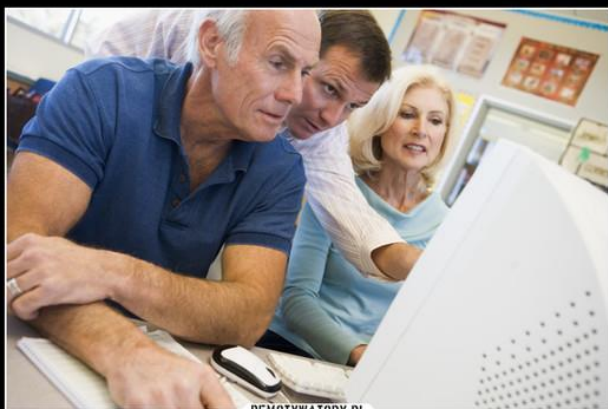

W bieżącym numerze m.in.:

- Patroni Roku 2018 /c.d./
- Moja Niepodległa ..
- Nowe kierunki-nowe możliwości
- „Odkryj siebie na nowo”
- Aktualności z życia szkoły
- Co słyszeć w kulturze?
- i inne...

Pejzaż jesienny, 1904 r.

Denerwujesz się pokazując rodzicom
"proste" rzeczy na komputerze?
Pamiętaj, że oni kiedyś cię uczyli
posługiwać się nożem i widelcem

ŻARCIKI

-Czy gdy w przyszłości
zostaniesz chirurgiem,
to też będziesz w Wikipedii
sprawdzał, jak wyciąć
wrostek?

- No co ty, tata, w jakiej
Wikipedii?! Na YouTube
będę oglądał!

No to mamy piątek

-czas odpocząć!

NA UCZELNIE POSZLI

A GŁASKAĆ NIE MA KOMU

C. Monet: Jesień nad Sekwaną

Zespół redakcyjny:

Mgr Anna Wiśniewska

Mgr Anna Kądziela

Magdalena Bester – T.farm. 27 A

Patroni Roku 2018 /c.d./

Abp. Ignacy Tokarczuk

Abp Ignacy Tokarczuk

Ksiądz Arcybiskup urodził się 1 lutego 1918 roku w Łubiankach Wyższych koło Zbaraża. W 1937 roku wstąpił do Metropolitalnego Seminarium Duchownego we Lwowie i jednocześnie rozpoczął studia filozoficzno-teologiczne na Uniwersytecie Jana Kazimierza. Studiował do momentu wkroczenia Armii Czerwonej do Lwowa i likwidacji Wydziału Teologicznego. W 1940 roku powrócił do Lwowa i podjął studia w podziemnym seminarium zorganizowanym przez ks. Stanisława Frankla. 21.06.1942 roku przyjął święcenia kapłańskie z rąk ks. Bpa Eugeniusza Baziaka. W 1951 roku uzyskał stopień doktora filozofii przedstawiając pracę *Wpływ warunków ekonomicznych na rozwój duchowy człowieka w nauce św. Tomasza* i rozpoczął pracę w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

3 grudnia 1965 r. otrzymał z rąk księdza Prymasa Stefana Wyszyńskiego nominację na biskupa przemyskiego. 2 czerwca 1991 roku został mianowany arcybiskupem, a 22 marca 1992 - Metropolitą Przemyskim. Abp. Tokarczuk był obrońcą prawdy i orędownikiem praw ludzi wierzących. Niezlomny wobec władzy komunistycznej, własną osobą i przykładem pokazywał wiernym, że władzy można się przeciwstawić. Przekraczał granice strachu i budował nowe więzi społeczne, oparte o zmagania o suwerenność narodu polskiego i w obronie pełnej niezależności, niezawisłości kościoła katolickiego w Polsce.

Arcybiskup poddawany był licznym prowokacjom. W 1976 roku został

pobity przez *nieznanych sprawców*. Począwszy od momentu powstania NSZZ „Solidarność” oraz NSZZ „Solidarność RI” biskup Tokarczuk – obok kardynała Henryka Gulbinowicza był ich największym orędownikiem. Niemal równolegle był też największym krytykiem komunizmu i metod stosowanych przez rządzącą Polską ekipę partyjną. Wspierał niezależne od partii inicjatywy wydawnicze i kulturalne, przygotowywał świeckich do działania w wolnej, suwerennej Polsce.

W swoim nauczaniu począwszy od 1989 roku apelował do polityków o mądrość i rozwagę w podejmowaniu decyzji, aby nie popełniano błędów z przeszłości. Przestrzegał przed wewnętrznymi rozłamami osłabiającymi „Solidarność”.

Był autorem wielu publikacji i artykułów, m.in. *Moc i wytrwałość* (1987), *W służbie Kościoła i Narodu* (1997), *Od Zbaraża do Przemyśla* (1998), *Perspektywy Europy w pluralizmie* („Niedziela” 29:1986 nr 13 s. 1,4-5).

Zmarł 29 grudnia 2012 roku w Przemyśle.

/na podst: M.Krzysztofiński: Abp Ignacy Tokarczuk. Pasterz jakich mało/

Nie to jest piękne, co jest piękne ...

... tylko to, w czym potrafimy piękno odnaleźć.

Co słyszeć w kulturze ?

TEATR STARY

*Monodram A.Seweryna: „Dziennik czeczeński” - 26.10-godz.17, 20

*M.Hutek: Psalmy /Atom String Quartet/Dominik Wania – 31.10,godz.19

*Kacper Kuszewski: Album rodzinny – 14.11, godz.19,,

Ten koncert to bardzo przyjemny wehikuł, którym przenosi nas w cudowne lata dwudzieste i trzydzieste ubiegłego wieku. Świat fraków, cylindrów, długich sukien i kapeluszy z piórem, ale także fokstrota, tanga i charlestona.

CENTRUM KULTURY

Jack Strong – 30.10, godz.18, film i spotkanie

CENTRUM SPOTKANIA KULTUR

Koncert: Edyta Górniak akustycznie – 25.10, godz.19

**Wspomnienie o Ryszardzie Riedlu– koncert
– Sebastian Riedel i Cree, 28.10, g.19**

Aga Zaryan-koncert - 21.11, godz 19

jazz

Moscow City Ballet – Jezioro Łabędzie-12.12,godz.16,19.30

28 listopada 1918 roku dekretem Tymczasowego Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego o ordynacji wyborczej do Sejmu Ustawodawczego ustanowiono, że „Wyborcą do Sejmu jest każdy obywatel Państwa bez różnicy płci” oraz że: „Wybieralni do Sejmu są wszyscy obywatele/obywatelki państwa posiadający czynne prawo wyborcze”. Postanowienia te zostały utrzymane przez konstytucję marcową.

Nowoczesne prawo weszło w życie i pierwsze wybory w pozaborowej Polsce odbyły się 26 stycznia 1919 r. 10 lutego posłowie i posłanki przekroczyli progi budynku dawnego Instytutu Aleksandryjsko-Maryjskiego dla Panien przy ul. Wiejskiej w Warszawie. Tam odbyło się pierwsze posiedzenie. Wśród nich po raz pierwszy w historii Polski było osiem kobiet. Były to: Gabriela Balicka, Jadwiga Dziubińska, Irena Kosmowska, Maria Moczydłowska, Zofia Moraczewska, Anna Piasecka, Zofia Sokolnicka oraz Franciszka Wilczkowiakowa.

Zofia Sokolnicka

Jadwiga Dziubińska

Gabriela Balicka

Irena Kosmowska

Zofia Moraczewska

Justyna Budzińska
-Tylicka

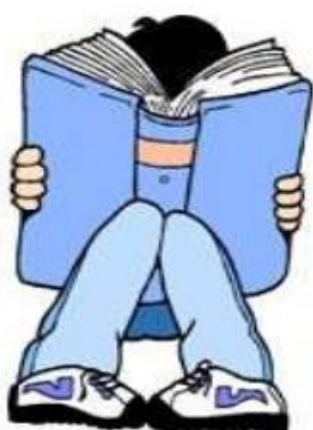
MOJA NIEPODLEGŁA

LUBELSKIE ŚLADY WALK O NIEPODLEGŁOŚĆ

Pod Jastkowem - 12 km od Lublina - od 31 lipca do 3 sierpnia 1915 r. żołnierze I Brygady Legionów Józefa Piłsudskiego oraz wydzielonego z III Brygady 4 pułku piechoty ppłk. Bolesława Roi walczyli z wojskami rosyjskimi. Jednostki polskie próbowały przełamać pozycje rosyjskie, ale kilkakrotne podejścia nie przynosiły skutku. Ogólna sytuacja na froncie zmusiła Rosjan do opuszczenia umocnień i Legioniści 3 sierpnia 1915 r. wkroczyli do Jastkowa. 4 pułk przeszedł wówczas chrzest bojowy, poniósł bardzo duże straty.

Plac Litewski, na którym 15 X 1918 r. odbyła się demonstracja patriotyczna

**Książka jest naszym
towarzyszem
w samotności.
Łatwo wziąć
ją ze
sobą i czytać
gdziekolwiek.
Z biblioteki
można ją wypożyczyć
za darmo i nie
trzeba podłączać
jej do prądu**

**MIĘDZYNARODOWY MIESIĄC
BIBLIOTEK SZKOLNYCH**

BIBLIOTEKA – DOBRE MIEJSCE DLA CZŁOWIEKA

- TAKŻE DLA CIEBIE ! ZAPRASZAMY !!

"Biblioteka to przybytek na oścież otwarty, zapraszający każdego w progi. Wejdź gościu i stań się przyjacielem."
/Jan Wiktor/

"Czytanie jest dla umysłu tym, czym gimnastyka dla ciała."
/M.Gorki/

* **Zamek Lubelski**, gdzie w więzieniu przetrzymywano więźniów politycznych.

Narodowe Archiwum Cyfrowe, sygn. 2-8446

* **Dawne koszary świętokrzyskie (gmach główny KUL)** – w początkach listopada 1918 r. podczas akcji rozbrajania żołnierzy austriackich przez jednostki POW doszło do umocnienia się i prób stawienia oporu przez stacjonujących tu żołnierzy ukraińskich.

* **Teatr Rusałka** (dziś po budynku nie ma śladu, miejsce – ul. Rusałka)
– 6 XI 1918 r. odbył się tu wiec robotniczy zorganizowany przez PPS-Frakcję, uchwalono podczas niego rezolucję o obaleniu Rady Regencyjnej. W nocy z 6 na 7 XI 1918 rozplakatowano ogłoszenie o powstaniu Tymczasowego Rządu Republiki Polskiej.

* **Pałac Lubomirskich przy PL. Litewskim** 3 – 7 XI 1918 r. pałac stał się siedzibą Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej z premierem Ignacym Daszyńskim na czele. Tu też miało miejsce pierwsze posiedzenie rządu i premier Ignacy Daszyński ogłosił program swojego rządu.

14 PAŹDZIERNIKA

DZIEŃ KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ

*W podziękowaniu, za trudną pracę
i wskazywanie nam właściwej drogi
życzymy wszystkim Nauczycielom
oraz Pracownikom Szkoły
dużo cierpliwości i wytrwałości,
sukcesów zawodowych, jak również uśmiechu,
który otwiera nasze serca i umysły.*

Komisja Edukacji Narodowej

- **Komisja Edukacji Narodowej (KEN), została utworzona z inicjatywy króla Stanisława Augusta Poniatowskiego na mocy uchwały Sejmu Rozbiorowego z dnia 14 października 1773 roku.**

DZIEŃ DZIECKA UTRACONEGO

15 PAŹDZIERNIKA

Nie ma stópki tak malej

**...by nie mogła zostawić śladu...
na ziemi, w niebie, w sercach rodziców**

* **Plac Katedralny** – 7 XI 1918 r. odbyła się tu manifestacja mieszkańców Lublina, którzy wyrażali swe poparcie dla nowego rządu i radość z odzyskania niepodległości, w katedrze odbyła się msza dziękczynna podczas której doszło do zaprzysiężenia wszystkich oddziałów wojskowych.

Warto odwiedzić te miejsca, wsłuchać się w szept historii, zobaczyć jak zmieniły się one w ciągu stu lat.

***"Świadomość własnej przeszłości pomaga nam włączyć się
w długi szereg pokoleń, by przekazać innym wspólne dobro
- Ojczyznę."***

/Jan Paweł II (Karol Wojtyła)/

Julia Hartwig: Elegia lubelska

Budzi się w klasztorным hoteliku
przez okienko szeroki widok na okolicę
Jest ranek
ranek lubelski
Rozległą łąką nie-łąką między bujnymi lipami
wydeptaną ścieżką na skróty idą do pracy kobiety i mężczyźni
mijają Zamek i miejsce po synagodze
potem cerkiew i targowisko
Lublin
jeszcze nie kresy ale już kresy
haftowane ręczniki na stołach święte obrazki na ścianach
na jednych ikony na innych Jezus o płonącym sercu
pienia nabożne w różnych językach
i nieme powietrze w którym zastygł jęk pomordowanych
wepchnięte w gardła zawodzenie a potem cisza
wielka i ostateczna cisza z odorem duszącego dymu
i roznoszonych wiatrem łachmanów

Wacław Oszajca: Notatnik lubelski

kogucik
z trynitarzkiej wieży
połyka błyskawice
jak makaron
czy on przypadkiem
czegoś nie wie
o tym czerwonym
ptaku
który ukradł farę
i kilka razy próbował
porwać
całe miasto

Nowy kierunek – nowe możliwości

Od tego roku szkolnego 2018/2019 w naszej szkole został otwarty nowy , bardzo ciekawy kierunek- ORTOPTYSTKA.

Ortoptyka to dział okulistyki, zajmujący się badaniem zaburzeń obuocznego widzenia oraz leczeniem ich za pomocą odpowiednich ćwiczeń jest, zaś zawodem medycznym bezpośrednio z nim związanym jest – ortoptystka (*gr. ortos = prosty, opticos = wzrok*).

Ortoptystka to osoba zajmująca się badaniem i leczeniem specjalistycznym zez, niedowidzenia, zaburzeń wzroku oraz rehabilitacją pacjentów po operacjach zezu i urazów w obrębie oczodołu. Ortoptystki asystują w wielu badaniach okulistycznych dotyczących utraty widzenia: niedowidzenie, zaburzeń gałkoruchowych: zez, oczopląs, diagnozy chorób narządu wzroku: jaskra, zaćma, czy też doboru korekcji wady: okulary, soczewki kontaktowe. Niezbędne badania układu wzroku wykonują za pomocą odpowiednich urządzeń i tablic testowych. Do zadań ortoptystek należy ocena stanu widzenia pacjenta, opracowanie indywidualnych zestawów ćwiczeń optycznych oraz prowadzenie pełnej rehabilitacji narządu wzroku. Ortoptystki przygotowują również pacjentów do zabiegów operacyjnych oraz odpowiadają za prowadzenie właściwych treningów, mających na celu zatrzymanie dalszego postępowania wady wzroku. Miejscem pracy ortoptystki są gabinety okulistyczne, gabinety optyczne, poradnie leczenia zezu, poradnie neurookulistyczne oraz szpitalne oddziały okulistyczne. Ortoptystka może również prowadzić własną działalność gospodarczą dotyczącą świadczenia usług medycznych w zakresie optyki. **Takie gabinety powstały także w Lublinie, ale jest ich mało, a więc potrzeby jeśli chodzi o personel medyczny tej specjalności są duże a co za tym idzie także szansa na zatrudnienie.**

Odkryj siebie na nowo !

Opowiem Wam pewną historię, która miała miejsce trzy lata temu. Było ponure, deszczowe popołudnie, kolejne z wielu spędzonych w ten sam sposób- na oglądaniu steku bzdur płynących z telewizora. Leżąc zakopana po uszy w koc w dość pesymistycznym humorze, zaczęłam zastanawiać się, jaki ma to w ogóle sens. Leżę, oglądam i co z tego wynika? Co wnosi to do mojego życia? Za chwilę wyłączę telewizor i już za godzinę nie będę nawet pamiętała o czym była kolejna telenowela. Nie wpływa to w żaden sposób na moje życie, czy życie innych osób. Jest to zwyczajna strata czasu.

W poszukiwaniu czegoś, co pozwoli mi spędzać czas w pozytywny sposób zaczęłam przeszukiwać różne strony internetowe. Przypadkiem natrafiłam na stronę lubelskiego centrum wolontariatu. Napisałam do koordynatorki grupy, która zaprosiła mnie na spotkanie. Kiedy przyszłam, byłam bardzo zaskoczona, jak wiele jest tu osób i jak wiele działań podejmuje wolontariat. I tak zaczęła się cała historia. Wspólne wyjścia do szpitala dziecięcego, organizowanie gier, zabaw, nowe znajomości, nowe pomysły, wyjazdy integracyjne, kiermasze świąteczne itp.

Jednak na pewno zainteresuje cię, jakie są dzieci w takim miejscu. Dzieci w szpitalu są bardzo różne, w zależności od oddziału i stanu ich zdrowia. Jedne uwielbiają bawić się z innymi w grupie, drugie wolą zabawę indywidualną np. układanie puzzli, robienie samolotów, motylków, wycinanek, wyklejanek. Są takie, które trudno oderwać od laptopów, telefonów. Są też takie, które najchętniej nie wypuszczałyby cię z oddziału. Te chyba lubię najbardziej. Świadczy to o tym, że ten czas, który razem spędziliśmy był naprawdę dobrze spożytkowany i dziecko ma ochotę na więcej.

Jak wolontariat zmienił moje życie? Przede wszystkim zmienił moje nastawienie na bardziej pozytywne, stałam się bardziej otwarta, kreatywna (w prawie wszystkich śmiecach, ścinkach itp. widzę potencjał, który można wykorzystać w zorganizowaniu dobrej zabawy), poznałam nowych ludzi, nowe techniki/ pomysły spędzania czasu z dziećmi, nauczyłam się rozmawiać z nimi oraz z ich rodzicami itp.

Wolontariat to naprawdę świetna sprawa, potrzeba tylko odrobinę chęci i czasu. Jako wolontariusz masz obowiązek być minimum dwie godziny tygodniowo na oddziale oraz brać udział w akcjach tematycznych i w co dwutygodniowych zebraniach na ul. Głębokiej. To nie jest aż tak wiele, a zapewniam cię, że uśmiech dziecka – bezcenny. Od października rusza kolejna edycja naboru do centrum wolontariatu. Zachęcam do obserwowania strony na popularnym portalu społecznościowym zwanym facebook, bo już niebawem pojawią się tam informacje dotyczące pierwszych spotkań nowych grup.

/Katarzyna Zajac – Op.dziec. 18

Hanna Lewandowska

„Mięta i czekolada”

Lubię te spacery po zmierzchu
Kiedy Lublin do snu się układa
Mgiełka welon rozsnuwa w powietrzu
Taka mięta i czekolada.

Zakwitają uśmiechy w ogródkach
Grymas wolno przygasa w kąciku
Jest na szczęście nadzieja malutka
I miłości pierwszych bez liku

Lubię słuchać jak bije tętno
W krwioobiegu mojej przestrzeni
A los daje mi lekką ręką
Więcej wiosny a mniej jesieni

W mieście moim lubię się wzruszyć
Na zamku, placu Po Farze
I wzruszenie to jest dla duszy
Absolutnym spełnieniem marzeń

Czas oddycha tu piersią pełną
Wymowne jest czasem milczenie
Tutaj nieba się chylą przede mną
Magicznych zaułków cienie

***SĄ PIĘKNE MIEJSCA
SĄ ŻŁOTE RAJE
LECZ JA WIEM SVOJE
JA TU ZOSTAJĘ***

Z ŻYCIA SZKOŁY

*3 września rozpoczęliśmy nowy rok szkolny 2018/2019.

W bieżącym numerze Eskulapa drukujemy treść wykładów inauguracyjnych.

* 11 września miała miejsce kolejna odsłona **Narodowego Czytania**. W tym roku czytelnicy przybliżyli słuchaczom (a także sobie) powieść Stefana Żeromskiego pt: „Przedwiośnie”.

Udział w tym wydarzeniu wzięli zarówno uczniowie i słuchacze studium, jak i młodzież mieszkająca w internacie.

Spotkaliśmy się w bibliotece szkolnej. Zgromadzone osoby z zaciekawieniem słuchały fragmentów utworu, czytanych na delikatnym podkładzie muzyki fortepianowej.

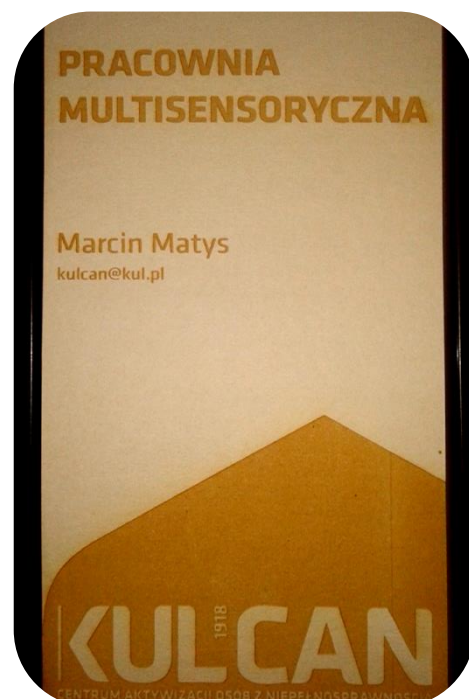
To wydarzenie ma duże znaczenie dla promowania czytelnictwa i myślę, że już na stałe zapisało się w kalendarzu imprez i uroczystości szkolnych Medycznego Studium Zawodowego.

/Julia Wojtaszek i Aleksandra Wójtowicz-licealistki z internatu/

Kolejnym równie ciekawym wykładem był wykład nt. „Alternatywny świat autyzmu” prowadzony przez Marię Kierepkę i Marcina Matysa. Poznaliśmy objawy autyzmu oraz mogliśmy w specjalnej sali doświadczyć, jak czuje się autysta, w jaki sposób odbiera otaczający świat. Odwiedziliśmy także pracownię multisensoryczną prowadzoną przez pana M. Matysa wyposażoną w urządzenie wykorzystywane między innymi w terapii dzieci z mpdz o nazwie: SAND BIN.

Małgorzata Zielnik – Terapia zajęciowa, oddz.16

A gdyby Go nie było?..

Valerio od 14 lat trenuje pływanie, startuje w zawodach i uratował życie pewnej dziewczynki. Ma też zespół Downa.

Wielu ludziom zespół Downa kojarzy się wyłącznie z ograniczeniami. Tymczasem osoby chorujące na to zaburzenie genetyczne niejednokrotnie są w konkretnych dziedzinach sprawniejsze niż ludzie zdrowi. Czasem też zostają bohaterami.

Poznajcie historię Valerio Catoi, 17-latkę z zespołem Downa, który od 3 roku życia, za namową rodziców, trenował pływanie. Młody Włoch był w tym na tyle dobry, że zaczął startować w zawodach. Do treningów pływackich dołączył także zajęcia na siłowni, przeszedł też kurs ratownictwa wodnego. Talent i systematyczność doprowadziły go do występów na paraolimpiadzie. Jednak to nie kariera sportowa sprawiła, że Valerio stał się sławny.

Jeden z najważniejszych momentów w jego życiu miał miejsce na jednej z plaż we włoskim regionie Lacjum. Valerio odpoczywał nad morzem wraz z siostrą i swoim tatą. Wtedy zauważył, że w wodzie toną dwie dziewczynki: 10- i 14-latkę. Chłopiec ze swoim ojcem od razu ruszyli na pomoc. Natychmiast rzucili się w morze i uratowali dziewczynkom życie.

Wykład inauguracyjny dla uczniów/słuchaczy I roku nauki

„Poczucie własnej wartości w zawodach medycznych.”

*„Ze wszystkich sądów, jakie człowiek wydaje,
żaden nie jest tak ważny, jak ten,
który wydajesz o sobie”*

Nathaniel Branden

Wiedza, którą zdobywamy w każdej z dziedzin za pośrednictwem dokonań techniki przyczynia się do wygodniejszego życia. Rewelacyjne odkrycia w biologii i medycynie mają wpływ na kolejne pokolenia, doprowadzając do powstania dziś jeszcze trudno wyobrażalnych rozwiązań.

Ale dla przeciętnego człowieka istotne jest odkrycie praw, jakim podlega nasza psychika, zrozumienie, jak radzić sobie z emocjami, panować nad przeciwnościami losu, wyznaczać sobie cele, znajdować motywację do działania – żyć świadomie – to zasadniczo decyduje o sukcesie człowieka w dzisiejszym świecie.

W każdym z nas drzemią fantastyczne możliwości, które możemy wyzwolić tylko my sami- jest to poczucie własnej wartości.

Poczucie własnej wartości wiąże się z szacunkiem do samego siebie. Mając szacunek do siebie potrafimy być otwarci na innych, na nowe doświadczenia, czujemy się pewni siebie i jednocześnie nie nadużywamy swojej pewności. Jesteśmy w stanie realnie oceniać sytuacje i podejmować słuszne decyzje, a w sytuacjach konfliktowych potrafimy się bronić.

Poczucie własnej wartości jest niezwykle istotne dla naszego dobrego samopoczucia i prawidłowego rozwoju oraz pracy dla drugiego człowieka, co jest tak ważne w każdym zawodzie medycznym.

Brak poczucia własnej wartości może manifestować się w naszym życiu w różny sposób, częstymi symptomami są: niepewność siebie, lęk, paraliżująca nieśmiałość, jak również unikanie podejmowania nowych inicjatyw czy przedsięwzięć.

Poczucie własnej wartości tworzą dwa zasadnicze elementy : POTRAFIĘ I ZASŁUGUJĘ.

- Traktowanie wszystkich pacjentów w ten sam sposób, bez względu na płeć, wiek, kolor skóry, religię i wiarę, pochodzenie społeczne i etniczne, itp.

*Szlachetne cechy istnieją naprawdę
u szlachetnych ludzi.*

Hipokrates

mgr inż. Monika Bęczkowska

Pofestiwalowe refleksje.

W dniu 21 września 2018 w ramach XV Lubelskiego Festiwalu Nauki uczniowie/słuchacze oddziałów Terapii Zajęciowej 14 młodzieżowy i 1 stacjonarny mieli okazję uczestniczyć w bardzo ciekawych wykładach i warsztatach na KUL.

Szczególnie zainteresował nas wykład pt. „Narracje w depresji. Zastosowanie przysłów w diagnozie myśli automatycznych osób z zaburzeniami afektywnymi” prowadzony przez dr Mariusza Kołodzieja.

Na pytanie: Jak język wpływa na nasz umysł? uzyskaliśmy odpowiedź w trakcie wykładu.

Wszyscy znają zapewne powiedzenie: przysłowia są mądrością narodu, ale nie wszyscy wiedzą, że można je wykorzystać w pracy z osobami chorymi na depresję.

Wg. prognoz w 2030r depresja będzie mega problemem, obecnie cierpi na to schorzenie 10% społeczeństwa Europy.

Przysłowia mogą być wykorzystane jako autoinstrukcje np.

„Nie mam wpływu na wiatr, ale ode mnie zależy ustawienie żagla.”

„Śmiałym szczęście sprzyja.”

„Każdy kryje w sobie olbrzyma”

„Praca czyni mistrzem”

„Dla chcącego nie ma nic trudnego”

A jak wy odbieracie wyżej wymienione przysłowia?

Zachęcamy do obejrzenia obrazu „Świat do góry nogami”,

którego autorem jest Pieter Brueghel.

Obraz ten został namalowany w 1559r, zidentyfikowano na nim ponad 100 przysłów.

Pierwszy element to świadomość, że jestem w stanie coś zrobić, coś osiągnąć, opiera się na realnym ocenianiu swoich możliwości.

Drugi element – zasługuję na szczęście, nagrodę za swoje działanie i nagrody te zazwyczaj zdobywają. Ludzie przekonani o swojej małej wartości z góry stawiają się na pozycji przegranych.

Należy zaznaczyć, że wysokie poczucie własnej wartości nie oznacza zarozumiałstwa, wręcz przeciwnie, zarozumiałość oraz kompleks wyższości są objawami niskiego poczucia własnej wartości, usiłowaniem kompensowania jego braku. Chcę nadmienić, iż poczucie własnej wartości nie jest wrodzoną i niezmienną cechą człowieka. Można je doskonalić i ćwiczyć.

Wspomniany wcześniej Nathaniel Branden wyodrębnia sześć filarów poczucia własnej wartości. To one mają tak wielkie znaczenie w życiu oraz wybieranych przez Was zawodach medycznych. Są nimi: **świadomość, samoakceptacja, odpowiedzialność, asertywność, celowość i prawość.**

I FILAR – ŚWIADOMOŚĆ

Oznacza on aktywne używanie własnego umysłu, myślenie o tym, co przeżywamy, czujemy, to wytyczanie własnych celów i dążeń do realizacji. Wiąże się z tym zadawanie pytań na temat siebie samego, np. **Jak moje działania mają się do moich przekonań, życiowych planów? Jakich rzeczy chcę się nauczyć?** Wreszcie- jak widzę siebie za rok, pięć, dziesięć lat? Świadome życie to także umiejętność spojrzenia na siebie jakby z zewnątrz. Każdy z nas ma jakieś zalety oraz wady, a umiejętność spojrzenia na swoje cechy, ich świadomość podnosi poczucie własnej wartości.

II FILAR-SAMOAKCEPTACJA

Czyli **umiejętność zaakceptowania siebie takim, jakim jestem.** Nie oznacza to jednak, że nie mam prawa chcieć się zmienić. Jak najbardziej mam prawo i przy wysokim poczuciu własnej wartości. Samoakceptacja jest więc punktem wyjścia do doskonalenia siebie.

III FILAR- ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Życie odpowiedzialne, to życie w taki sposób, że **czujemy się odpowiedzialni za wszystkie swoje czyny**, jednocześnie wiemy że to co robimy zależy od nas. Zasada jest taka: **im bardziej biorę w swoje ręce swój los, im bardziej jestem odpowiedzialny za to, co się ze mną dzieje, tym wyższe jest moje poczucie własnej wartości.** To ja jestem odpowiedzialny za osiąganie celów jakie sobie stawiam, za decyzje jakie

podejmuję w życiu prywatnym ,zawodowym, w szkole, za relacje z innymi ludźmi, za swoje szczęście.

IV FILAR- ASERTYWNOŚĆ

Oznacza pewność ,**że mam prawo do własnych opinii, własnego zdania , że mam prawo do tego aby być traktowanym tak, jak na to zasługuję.** Asertywność to także umiejętność przekazywania wspomnianej własnej opinii, własnego zdania wtedy, gdy jest to istotne.

V FILAR-CELOWOŚĆ

Co oznacza życie celowe? Każdy z nas wie dużo o potrzebie stawiania sobie celów i ich osiągania. Warto zapamiętać, że umysł, który nie ma wytyczonych celów i nie osiąga ich przestaje funkcjonować poprawnie. Każdy z nas staje przed różnymi wyzwaniami , ukończenie szkoły ,znalezienie pracy itd. ,ale nieodłącznym elementem działań ludzi, którzy chcą coś osiągnąć jest wysokie poczucie własnej wartości. Dochodzi wtedy do ciekawego zjawiska . Otóż **jeśli stawiam sobie jakiś cel i go osiągam to poczucie mojej wartości rośnie. Powoduje to , że chcę sobie stawiać coraz większe , bardziej wartościowe cele, a w miarę jak je osiągam coraz łatwiej jest mi stawiać sobie kolejne.**

VI FILAR-PRAWOŚĆ

Oznacza to że **człowiek prawy żyje w zgodzie ze swoim obrazem świata, postanowieniami i systemem wartości.** Człowiek taki ma swoje zasady i nie łamie ich. Im bardziej łamiemy zasady , w które wierzymy, tym niższe jest poczucie własnej wartości. Im bardziej jesteśmy wierni swoim ideałom i temu w co wierzymy , tym wyżej rośnie to poczucie.

Zaznaczyłam na początku, iż nie rodzimy się z wysokim poczuciem własnej wartości , wymienione sześć elementów musi być budowane przez całe życie. Jednym przychodzi to łatwo i naturalnie, innym trudno i z mozołem. Jedno jest pewne, aby budować poczucie własnej wartości należy pracować nad wszystkimi elementami.

W trudnych chwilach zamiast narzekać, należy przypomnieć sobie o nich, skoncentrować się na pracy i działać.

Nowy rok szkolny daje nam taką szansę.

Adam Mickiewicz, który genialnie wyczuwał potęgę ludzkiego umysłu napisał:

„Człowieku! Gdybyś wiedział, jaka twoja władza!

Sztuczna skóra jest nazywana często także e-skórą, bądź skórą elektroniczną. Sama idea stworzenia tego urządzenia nie jest nowa. Do tej pory ze względu na złożone funkcje oraz właściwości skóry naturalnej przy konstruowaniu jej sztucznego odpowiednika napotymano na wiele przeszkód takich jak brak elastyczności, niewystarczająca czułość sensorów czy za duże zużycie prądu. Jednak zespoły badawcze nie poddają się i opracowują coraz to nowsze koncepcje oraz prototypy tego innowacyjnego urządzenia.

Bioniczne ręce

Zaawansowana bioniczna proteza ręki pozwala wykonywać precyzyjne ruchy i chwycić nawet bardzo delikatne przedmioty. Proteza ręki, która przekazuje bodźce dotykowe wystarczająco czułe, aby obchodzić się z jajkiem. Najbardziej zaawansowaną na świecie bioniczną protezę otrzymał Dennis Aabo Sørensen, który przeszedł w przeszłości amputację. Badany był w stanie intuicyjnie chwycić przedmioty i stwierdzić, co trzyma, mając opaskę na oczach. Naukowcy stworzyli nowy interfejs neuronowy, który dostarcza informacje sensoryczne ze sztucznej ręki do mózgu. Interfejs jest w stanie połączyć układ nerwowy pacjenta ze sztucznymi sensorami wbudowanymi w protezę, dzięki czemu użytkownik jest w stanie kontrolować skomplikowane ruchy ręki i palców.

Bioniczne nogi

Najnowszy typ protezy to bioniczna noga sterowana umysłem. Wystarczy, że pacjent pomyśli o ruchu. To uruchamia sygnał, który wędruje do pozostałości mięśnia w nodze. Dodatkowo, proteza jest wyposażona w specjalny motor na wysokości kolana i kostki, który pozwala podnieść ją do góry i płynnie wykonywać inne ruchy. Dzięki bionicznej nodze pacjent może swobodnie się poruszać, siadać i wstawać, wchodzić i schodzić ze schodów.

Bioniczny człowiek – fikcja literacka czy rzeczywistość ...

Oddycha dzięki sztucznym płucom, a sztuczne serce pompuje sztuczną krew przez jego sztuczny krwiobieg. Mierzy 183 cm wzrostu, waży 77 kg, potrafi chodzić (choć dość niezręcznie), ruszać rękoma i... mówić. Ma wbudowany program sztucznej inteligencji przypominający nieco znaną z iPhone'ów asystentkę Siri.

Rex chodzi i oddycha jak my wszyscy, ma twarz przeciętnego trzydziestolatka-okularnika, a do tego wszystkie wnętrzności na wierzchu. Nie jest bowiem

zwyczajnym obywatelem – Rex to pierwszy tak kompleksowy bioniczny człowiek, zbudowany całkowicie ze sztucznych części ciała.

Twarz Rexa nie porusza się, ale to nie znaczy, że nie można nawiązać z nim kontaktu. Zastosowano u niego implant siatkówkowy z kamerą, który odtwarza częściowo funkcje widzenia.

Rex potrafi rozpoznawać w ograniczonym zakresie ludzką mowę, a nawet zaangażować się w prostą wymianę zdań dzięki programowi typu chatbot.

W jakim kierunku podąża medycyna?

Żyjemy w coraz bardziej starzejącym się społeczeństwie, a więc będziemy coraz bardziej narażeni na złamania i uszkodzenia ciała. W związku z tym bioniczne części ciała będą coraz częściej wykorzystywane. Już teraz w USA z bionicznego oka korzysta rocznie około 4 tys. osób. Liczbę osób korzystających z dializ podaje się w milionach. Kolejki osób oczekujących na przeszczepy są bardzo długie a wtedy tylko sztuczne organy zastępcze są jedyną możliwością przeżycia podczas oczekiwania. Oczywiście najlepszym rozwiązaniem byłyby organy utworzone z własnych komórek macierzystych – wtedy ryzyko odrzucenia przeszczepu byłoby minimalne.

Problemem z którym ludzkość będzie się musiała zmierzyć w przyszłości to budowa organów z naturalnych tkanek – korzystanie z komórek macierzystych już pozwoliło wytworzyć w sztucznych warunkach tkankowe płuca.

Ale należy wspomnieć także o negatywnych skutkach inżynierii biomedycznej:

- Koszt – każdy sztuczny organ to najpierw milionowe koszty projektu naukowo – medycznego, a później koszty związane z prototypem i testami
- Dostępność – w zależności od polityki medycznej i służby zdrowia poszczególnych państw może się okazać iż tylko osoby zamożne będą mogły pozwolić sobie na bioniczne organy

Aby uniknąć rozterek etyczno – moralnych należy kierować się kilkoma zasadami obowiązującymi w służbie zdrowia, czyli:

- **Primum non nocere** – *Po pierwsze nie szkodzić.*
- **Salus aegroti suprema lex.** – *Zdrowie chorego najwyższym prawem.*

Zabłyśnie niewidzialna, obłoki zgromadza

I tworzy deszcz rodzajny lub gromy i burze.

Dzisiaj wiedza o potencjale człowieka rozwija się lawinowo, są to publikacje zawarte w książkach czy internecie. Każdy, jeśli tylko wykaże trochę zainteresowania, ma dostęp do informacji, które w zasadniczy sposób mogą zmienić jego życie.

Życzę wszystkim Państwu optymizmu – optymista wie, ile człowiek może sam z siebie wydobyć i jaki potencjał się w nim kryje.

Aby być szczęśliwym, trzeba pragnąć, działać i pracować- taki jest porządek przyrody,

której życie polega na działaniu.

Paul Holbach

Prawdziwe szczęście jest rzeczą wysiłku, odwagi i pracy.

Honore de Balzac

mgr Anna Kądziela

Na którym stopniu dzisiaj jesteś?

Wykład inauguracyjny dla uczniów/słuchaczy II i III roku nauki

„Inżynieria biomedyczna, czyli w jakim kierunku podąża medycyna w XXI wieku?”

Inżynieria biomedyczna, czyli:

„Nauka stanowiąca połączenie wiedzy zlokalizowane na pograniczu nauk technicznych, medycznych i biologicznych. Główne zagadnienia, które obejmuje, to: bioinformatyka, informatyka medyczna, diagnostyka obrazowa, telemedycyna, przetwarzanie sygnałów fizjologicznych, biomechanika, biomateriały, analiza systemowa, modelowanie trójwymiarowe i optyka biomedyczna. Przykładami zastosowań tej wiedzy jest udoskonalanie produkcji i obsługi sprzętu medycznego, urządzeń diagnostycznych, oprzyrządowania obrazującego, wyposażenia laboratoryjnego, leków i wyrobów terapeutycznych.”

www.wikipedia.pl

Celem Inżynierii Biomedycznej jest z jednej strony rozwój techniki medycznej, niezwykle istotnej we współczesnej praktyce medycznej, z drugiej - stymulowanie rozwoju medycyny poprzez dostarczanie narzędzi i metod badawczych oraz przez tworzenie modeli systemów biologicznych i zachodzących w nich procesów.

Według opinii WHO (*World Health Organization*) można ją zaliczyć do głównych (obok inżynierii genetycznej) czynników decydujących o postępie współczesnej medycyny.

Najważniejszą cechą Inżynierii Biomedycznej, decydującą o jej unikalnym w obszarze nauk technicznych charakterze jest to, że w centrum jej zainteresowania leży człowiek. Można więc powiedzieć, że jest to najgłębiej humanistyczna dziedzina nauk technicznych. Jednocześnie fakt ten stawia przed specjalistami z tej dziedziny wyjątkowo trudne i odpowiedzialne zadania, bowiem każdy popełniony przez inżyniera błąd może przełożyć się na ludzkie cierpienie, czy na szansę odzyskania zdrowia bądź sprawności fizycznej. Z drugiej strony - żadna inna dziedzina techniki nie daje podobnej satysfakcji...

Przyczyny stosowania efektów inżynierii biomedycznej:

- ❖ Wady wrodzone
- ❖ Uszkodzenia jako skutek patologii

- ❖ Uszkodzenia jako skutek wypadków
- ❖ Zabiegi operacyjne ze względów medycznych
- ❖ Względy estetyczne

Bioniczny człowiek – fikcja literacka czy rzeczywistość ...

- ❖ Sztuczne serce
- ❖ Sztuczne płuca
- ❖ Sztuczne nerki
- ❖ Sztuczna krew
- ❖ Bioniczne oczy
- ❖ Bioniczna skóra
- ❖ Bioniczne ręce
- ❖ Bioniczne nogi

Sztuczne serce

Sztuczne serce to urządzenie mechaniczne połączone z mięśniem sercowym lub wszczepione do wnętrza klatki piersiowej, którego zadaniem jest wspomaganie lub zastąpienie czynności niewydolnego mięśnia sercowego. Sztuczne serce najczęściej jest niezbędne jako pewnego rodzaju leczenie pomostowe do czasu operacji przeszczepu serca.

Pierwsza w Polsce, eksperymentalna operacja wszczepienia nowatorskiej protezy serca z rodziny, która będzie stosowana pod marką Religa Heart odbyła się w Instytucie Kardiologii im. Prymasa Tysiąclecia Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Warszawie-Aninie w 2014r. .

Sztuczne płuca

Respirator (sztuczne płuco) – urządzenie medyczne wspomagające lub zastępujące mięśnie pacjenta w wykonywaniu pracy oddechowej. Maszyna umożliwia sztuczne, wymuszone oddychanie, wykorzystywane w sytuacjach ustania czynności oddechowej (w wyniku urazu, choroby lub zastosowania leków blokujących przewodnictwo nerwowo-mięśniowe), bądź celem jej ułatwienia

(gdy pacjent wprowadzie oddycha samodzielnie, lecz czynność ta jest utrudniona lub ze względu na stan pacjenta nie zaspokaja zapotrzebowania organizmu na tlen)

Sztuczne nerki

Hemodializa, dializa pozaustrojowa - zabieg stosowany w leczeniu zaawansowanej przewlekłej i ostrej niewydolności nerek, a także niektórych zatruc. Jego celem jest usunięcie toksycznych substancji znajdujących się we krwi. W trakcie zabiegu krew krąży pomiędzy aparatem („sztuczną nerką”) a pacjentem. Krew jest oczyszczana przepływając przez dializator.

Sztuczna krew

W ciągu kilku ostatnich lat na świecie stworzono kilka różnych syntetycznych zamienników krwi, np. HBOC201 - opartego na hemoglobinie nośnika tlenu, który pomógł w uratowaniu życia pacjentki, zastępując utraconą krew.

Sztucznie produkowana krew niesie wiele korzyści—nie ma problemów z grupą krwi, a płyn można przechowywać nawet przez trzy lata—i to bez trzymania w lodówce.

Wprowadzenie tego typu syntetyków pozwoliłoby raz na zawsze rozwiązać problem z zapotrzebowaniem szpitali na krew. Do wykorzystania na pełną skalę sztucznej krwi jednak jeszcze daleko.

Bioniczne oczy

Eksperymentalne urządzenie o nazwie Argus II pozwala znacznie poprawić wzrok ludziom dotkniętym retinopatią barwnikową i przywrócić w małym stopniu wzrok osobom niewidomym. Sercem bionicznego oka jest mikroskopijna kamera wideo, która przesyła obraz do procesora, a stamtąd do siatkówki pacjenta. Testy urządzenia przeprowadzono na 30 ochotnikach - u 89% badanych wzrok poprawił się w dość znacząco. Rozdzielczość obrazu jest na tyle wysoka, że pewien odsetek pacjentów jest w stanie czytać książki z bardzo dużą czcionką.

Bioniczna skóra